

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/633/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114203499
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2114203499.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci navrhovateľa: M. F., nar. XX.XX.XXXX, N. X, Y., zastúpený splnomocnenou zástupkyňou: Ing. M. F., nar. XX.XX.XXXX, N. X, Y., proti odporcovi: I. F., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX, o určenie výživného, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 8C 29/2014-45 zo dňa 08. apríla 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch I., II. a V. p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd výrokom I. uložil odporcovi povinnosť platiť na výživu navrhovateľa sumu 150,- eur vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám navrhovateľa s účinnosťou od 07.02.2014. Výrokom II. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 07.02.2014 do 08.04.2014 vo výške 35,84 eur povolil odporcovi zaplatiť v splátkach po 1,- euro mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Výrokom III. konanie v časti 20,- eur mesačne od 07.02.2014 zamietol, výrokom IV. konanie v časti 40,- eur mesačne od 07.02.2014 zastavil, výrokom V. navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Konanie o návrhu odporcu na zníženie výživného súd zastavil (výrok VI.) a napokon navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal (výrok VII.).

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 62 ods. 1, 75 ods. 1, 76 ods. 1, 77 ods. 1 Zákona o rodine, § 96 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 2, 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že návrhu navrhovateľa je možné čiastočne vyhovieť, keď mal za to, že navrhovateľ je naďalej odkázaný na vyživovacie povinnosť voči svojim rodičom, teda aj voči odporcovi, naďalej nie je schopný sám sa živiť, v rozhodnom období je stále študentom vysokej školy 2. ročníka a pripravuje sa na svoje budúce povolanie. V konaní neboli preukázané zvýšené výdavky na výživu navrhovateľa. Odporca má okrem navrhovateľa ešte tri vyživovacie povinnosti. Matka navrhovateľa má okrem navrhovateľa ešte jednu vyživovacie povinnosť. Matka navrhovateľa je zamestnaná a v rozhodnom období mala priemerný mesačný príjem 1514,42 eur. Odporca je zamestnaný a má čistý priemerný mesačný príjem 879,39 eur. Navrhovateľ žije v domácnosti spolu so svojou matkou a maloletou sestrou N.. Z dokazovania vyplýva, že v rozhodnom období mala matka navrhovateľa výdavky na bývanie zálohové platby 77,54 eur, fond opráv 68,81 eur, električka 35,17 eur, internet 20,- eur, SIPO 4,64 eur, ktoré súd považuje za dôvodné a ďalej splátku hypotéky 100,- eur mesačne a splátku za auto 135 eur mesačne. Matka poskytuje navrhovateľovi mesačne vreckové 20 eur a platí mu osobnú poisťku. Pokiaľ ide o osobné, majetkové pomery a príjem odporcu, z vykonaného

dokazovania vyplynulo, že odporca má okrem navrhovateľa ešte tri vyživovacie povinnosti k maloletým N., M., J.. V rozhodnom období zistil súd jeho príjem vo výške 879,39 eur. Ďalej má súd preukázané, že príjem otca je ovplyvnený aj počtom nadčasových hodín, ktoré odpracoval v rozhodnom období. Otec žije v domácnosti so svojou partnerkou, ktorá je toho času na rodičovskej dovolenke a dvoma maloletými deťmi. Pokiaľ ide o dohodu otca s partnerkou ohľadom výšky 100 eur mesačne na jej výživu a ako aj dohody o výživnom na maloletú J. a M. na každú po 75 eur mesačne, z uvedeného má súd za preukázané, že týmito dohodami sú osvedčené schopnosti a možnosti otca na úhradu výživného, keď otec ich uzavrel dobrovoľne, pričom si bol vedomý, že má určené výživné ešte na ďalšie dve vyživovacie povinnosti, k deťom, ktoré pochádzajú z jeho manželstva a ktoré sú podstatne staršie. Otec nie je vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej žije, ale je povinný prispievať na náklady bývania, avšak nie v sume 300 eur, ktorú uvádzal ako jeho príspevok na bývanie. Podľa možností je povinná prispievať na výdavky na bývanie aj jeho priateľka, ktorá je vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že otec disponuje úsporami, z ktorých uhradza aj bežné výdavky. Otec nie je vlastníkom nehnuteľnosti, pričom časť finančných prostriedkov z vyporiadania BSM, ktoré mu vyplatila matka navrhovateľa, použil na rodinný dom svojej partnerky, časť jej daroval a časť použil na kúpu osobného motorového vozidla, pričom predmetné prostriedky nepoužil na vyriešenie si vlastnej bytovej situácie. Na základe uvedeného vyplýva, že otec má možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi v určenej výške. S poukazom na preukázané schopnosti a možnosti otca a zákonného ustanovenia v zmysle, ktorého deti majú právo na rovnakú životnú úroveň ako rodič, súd má za to, že určené výživné zohľadňuje skutočnosť, že výživné slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre vývoj a výchovu dieťaťa (vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že nielen odporca ale aj matka navrhovateľa, je povinná platiť na výživu navrhovateľa, pričom táto si povinnosť plní dobrovoľne. Pokiaľ ide o brigádnickú činnosť navrhovateľa, nebolo preukázané, že sa jedná o pravidelný príjem, navrhovateľ je študentom denného štúdia a teda nemožno od neho očakávať, že popri štúdiu bude pracovať a poberať pravidelný príjem, ktorý by mu mal nahrádzať výživné, ktorú sú mu povinní platiť jeho rodičia do doby, pokiaľ nebude schopný sám sa živiť.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil najmä skutočnosti, že navrhovateľ je už dospelý, t. j. starostlivosť zo strany odporcu ale aj matky navrhovateľa s ohľadom na vek navrhovateľa možno predovšetkým obmedziť ani tak nie na osobnú starostlivosť, ale od odporcu možno spravodlivo požadovať poskytovanie výživného, ktoré by zodpovedalo potrebám navrhovateľa, schopnostiam a možnostiam odporcu, vo forme financií, z ktorých by si navrhovateľ mohol uhrádzať svoje náklady na bývanie, ošatenie, stravovanie, výdavky súvisiace so štúdiom. Súd mal za to, že určené výživné je primerané a vo zvyšnej časti výživné v sume 20 eur mesačne, teda v rozdiel požadovaného výživného 170 eur mesačne a určeného výživného 150 eur od 7. 2. 2014 do budúca ako nedôvodný zamietol, keď mal za to, že určené výživné je primerané odôvodneným potrebám navrhovateľa a zodpovedá schopnostiam a možnostiam odporcu po zohľadnení vyživovacej povinnosti matky, ktorá je povinná taktiež prispievať na výživu navrhovateľa. Súd určil zročné výživné od 7. 2. 2014 do 8. 4. 2014 vo výške 35,84 eur (267,92 - 232,08) pozostávajúcich 150 eur /1 mesiac x á 150 eur/ + 117,92 eur /22 dní x á 5,36 eur za február 2014/ po odrátaní zaplateného výživného 130 eur (1 mesiac x á 130 eur/ + 102,08 eur /22 dní x á 4,64 eur za február 2014/. Súd povolil otcovi splácať nedoplatok na zročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. v mesačných splátkach po 1 euro mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil skutočnosť, že otec má ešte tri ďalšie vyživovacie povinnosti. O náhrade trov konania navrhovateľa súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. / navrhovateľ zaviniel zastavenie konania v časti výživného 20 eur mesačne, keď navrhovateľ bol v konaní o určenie výživného úspešný celkom 42 % /úspech 71 % - neúspech 29 %/, avšak náhradu trov konania si neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal. O náhrade trov konania odporcu, ktorý podal návrh na zníženie výživného súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, keď zastavenie konania zaviniel, avšak navrhovateľ si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca a domáhal sa, aby odvolací súd ponechal výživné v sume 130,- eur mesačne ako bolo stanovené rozhodnutím spis. zn. 37P 6/2010-37 zo dňa 03.05.2010. Rozhodnutie napadol v časti, v ktorej došlo k zvýšeniu výživného na navrhovateľa. Dôvodil tým, že okrem výživného na navrhovateľa platí výživné na dcéru N. nar. XX.XX.XXXX vo výške 85,- eur mesačne, ale má ďalšie vyživovacie povinnosti na dcéru J. nar. XX.XX.XXXX a M. nar. XX.XX.XXXX, ktoré žijú s

odporcom v spoločnej domácnosti a sú odkázané na jeho príjem, pretože matka maloletých dcér J. a M. je toho času na rodičovskej dovolenke. Vzhľadom na nízky príjem partnerky, náklady na bývanie a stravu sú hradené z príjmu odporcu. Dcéra J. nastupuje do prvého ročníka základnej školy, čo značne ovplyvní výdavky jeho rodiny. Preukázaný príjem odporcu sa od posledného zvýšenia navýšil nepatrne a je ovplyvnený nadmerným odpracovaním nadčasových hodín, čo je len sezónna záležitosť. Na druhej strane matke navrhovateľa sa preukázateľne navýšil príjem zo sumy 880,82 eur na sumu 1.514,42 eur mesačne. Keďže v konaní neboli od posledného zvýšenia preukázané zvýšené výdavky u navrhovateľa a odporcovi sa zvýšil príjem len nepatrne a pribudla mu vyživovacia povinnosť a matke navrhovateľa, s ktorou navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti sa príjem podstatne navýšil, nie sú dôvody na zvýšenie výživného, tak ako rozhodol prvostupňový súd.

Navrhovateľ odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu sa vyjadril písomne prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne. Dôvodil tým, že naposledy bolo výživné upravené rozhodnutím zo dňa 03.05.2010 a ak sa podľa odporcu náklady nezvýšili len preto, lebo navrhovateľ nežije v spoločnej domácnosti s ním, s navrhovateľom sa nestretáva a okrem stanoveného výživného nezabezpečuje žiadne nákupy spojené so stravovaním, obliekaním, školskými povinnosťami a neprispieva na dovolenky, nemá predstavu aké sú výdavky navrhovateľa. Odporca bezodplatne odovzdal svojej priateľke peniaze na výstavbu rodinného domu, v ktorom nemá žiaden podiel a preto takéto konanie považuje navrhovateľ za účelové, aby sa vyhol plateniu výživného na deti z prvého manželstva. Navrhovateľ však poukazuje na majetkové pomery odporcu, pretože tento vlastní motorové vozidlo zakúpené v roku 2013 v hodnote 5.000,- eur a na pojednávaní tvrdil, že má úspory, ktoré chce použiť na dokončenie skolaudovaného domu priateľky, pričom dokončenie domu uprednostnil pred platením adekvátneho výživného. Navrhovateľ podrobne poukázal na majetkové pomery jeho priateľky na to, že vlastní rodinný dom v hodnote 140.000,- eur, motorové vozidlo, priateľka je na rodičovskej dovolenke, poberá však príspevky za opatrovanie rodinných príslušníkov. Priateľka údajne odmietla nastúpiť skôr do práce pred dovŕšením 3 rokov veku dieťaťa a žiadny majetok odporcu a jeho priateľky nie je zaťažený žiadnym úverom a prevádzkovanie dvoch motorových vozidiel a dovolenka v júni 2014 v Taliansku, nie sú znakom žitia na úrovni životného minima. Na druhej strane majetkové pomery navrhovateľky sú viazané na splátky úverov a vlastní trojizbový byt v hodnote 65.000,- eur, zostatok hypotéky 23.000,- eur, splátka 200,- eur, osobný automobil v splátkach po 35,- eur, pričom príjem navrhovateľky sa prehodnocuje k 31.03. každého roka a predtým príjem predstavoval 1.100,- eur mesačne. Bez ohľadu na príjem však navrhovateľ považuje zvýšenie výživného za oprávnené a to vzhľadom na svoj vek a majetkové pomery odporcu a jeho priateľky.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolateľ podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých výrokoch vecne správny a boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom sa stali odvolaním napadnuté výroky o určení výživného, nedoplatku na zročnom výživnom a závislý výrok o náhrade trov konania. Keďže výrok o zamietnutí časti návrhu, čiastočnom zastavení konania a súvisiaci výrok o náhrade trov konania, neboli napadnuté odvolaním, nadobudli právoplatnosť.

Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie zákonných podmienok pre určenie výživného na navrhovateľa, keď prvostupňový súd vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie, jeho výsledky správne jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým zisteniam; a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo

veci, ktorý na rozhodnutie aplikoval náležité zákonné ustanovenia správnym spôsobom, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd už len odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku, pričom nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom.

K odvolacím argumentom na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozsudku sa žiada dodať už len nasledovné:

V žiadnom prípade nie je možné súhlasiť s argumentáciou odvolateľa, že od ostatnej úpravy výživného sa pomery navrhovateľa nezmenili. Od úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 37P 6/2010 zo dňa 03.05.2010 uplynula doba 4 rokov, navrhovateľ ukončil strednú školu, pokračuje v štúdiu na vysokej škole, aktuálne v 3. ročníku, čím sa nepochybne výdavky zvýšili, už len vzrastom životných nákladov. Skutočnosť, že odporcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť na maloletú M. nar. XX.XX.XXXX, bola prvostupňovým súdom zohľadnená. Odporcovi sa príjem zvýšil cca o 180,- eur, disponuje úsporami, z ktorých uhradza aj bežné výdavky. Finančné prostriedky z vyporiadania BSM, ktoré odporcovi vyplatila matka navrhovateľa, investoval do rodinného domu svojej partnerky, časť jej daroval a časť použil na kúpu osobného motorového vozidla, pričom predmetné prostriedky nepoužil na vyriešenie si vlastnej bytovej situácie. Vyššie popísané skutočnosti potom vedú k záveru, že možnosti odporcu dovoľujú plniť vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi v súdom určenej výške.

Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné hradené rodičom na deti má podľa okolností prípadu predstavovať cca 25 až 30% z jeho príjmu. Tieto disponibilné prostriedky sa potom rozdeľujú medzi jednotlivé vyživovacie povinnosti tohto rodiča podľa preukázaných potrieb každého z detí. Ak teda dôjde k zvýšeniu vyživovacích povinností povinného rodiča, zákonite sa tým zníži podiel výživného pripadajúci na každé z detí.

Odporca platí výživné na navrhovateľa v sume 130,- eur a súdom prvého stupňa bolo určené 150,- eur, teda od podania návrhu má platiť o 20,- eur mesačne viac, ktorá suma v podstate odzrkadľuje v podstate len nárast nevyhnutných životných nákladov.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch vecne správny, vrátane výroku o náhrade trov konania účastníkov, s použitím ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný navrhovateľ, preto bolo dôvodným s použitím § 142 ods. 1 v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. o náhrade trov odvolacieho konania rozhodnúť tak, že navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko navrhovateľ si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.